

Sygn. akt: I C 156/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Poręba
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anna Nowobilska

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2018 r. w Nowym Sączu

sprawy z powództwa Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K.

przeciwko A. B.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. kosztami postępowania obciąża stronę powodową.

Z:/

1. (...)

2. (...)

(...)

Sygn. akt I C 158/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 marca 2018 roku

Pozwem z dnia 15 stycznia 2018 roku Raport Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą K. domagał się od pozwanego A. B. zasądzenia kwoty 508, 68 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż A. B. zawarł umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego marki V (...). Umowa ta według twierdzeń powoda ulegała automatycznemu przedłużeniu, skutkiem czego pozwany był zobowiązany do zapłaty na rzecz ubezpieczyciela corocznej składki. Powyższa składka z uwagi na automatyczne przedłużenie umowy zgodnie z argumentacją powoda winna zostać także uiszczona na rzecz ubezpieczyciela za okres od 15 grudnia 2015 roku do dnia 14 grudnia 2016 roku. Tym samym A. B. był zobligowany względem ubezpieczyciela (...) Towarzystwa (...) do świadczenia pieniężnego w kwocie 445 złotych. W zakres

dochodzonego roszczenia Raport Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. doliczył także skapitalizowane odsetki od daty wymagalności świadczenia do dnia wniesienia pozwu. Strona powodowa uzasadniając swoją legitymację czynną w niniejszym procesie podała, iż dochodzoną wierzytelność nabyła w drodze umowy cesji wierzytelności zawartej z ubezpieczycielem, na dowód czego przedstawiła umowę cesji wierzytelności. Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W dniu 18 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Nowym Sączu wydał w postępowaniu upominawczym nakaz zapłaty.

W dniu 29 stycznia 2018 roku A. B. złożył do Sądu Rejonowego sprzeciw.

W uzasadnieniu swojego stanowiska procesowego pozwany stwierdził, iż nigdy nie był on właścicielem ani też posiadaczem ubezpieczonego samochodu. Według argumentacji A. B. samochód ten miał należeć do właścicieli firmy budowlanej, w której był on kiedyś zatrudniony. Pozwany przyznał, iż w 2013 roku zawarł w imieniu właściciela przedmiotowego pojazdu umowę obowiązkowego ubezpieczenia samochodu od odpowiedzialności cywilnej. Niemniej jednak wskazał on, iż miał on działać jedynie jako posłaniec. Ponadto pozwany podniósł, iż po 2014 roku nie miał on żadnej styczności z ubezpieczonym pojazdem i dlatego też przedmiotowe powództwo miałyby w jego opinii niedopuszczalne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Pozwany A. B. w 2013 roku pracował w firmie państwa W. jako robotnik budowlany. W toku wykonywania swoich obowiązków zawodowych A. B. był odpowiedzialny nie tylko za wykonywanie prac budowlanych. W zakres jego kompetencji wchodziło również dokonywanie różnego rodzaju czynności pomocniczych umożliwiających swobodne prowadzenie robót budowlanych.

Dowody : przesłuchanie A. B. w charakterze strony k. 31

W grudniu 2013 roku pozwany A. B. otrzymał polecenie służbowe udania się do biura ubezpieczeń i podpisania umowy ubezpieczenia samochodu służbowego marki V. (...). Przedmiotowy samochód w trakcie istnienia stosunku pracy pozwanego był wchodził w skład zatrudniającego go przedsiębiorstwa. A. B. używał tego samochodu jedynie w trakcie wykonywania obowiązków służbowych na rzecz swoich pracodawców, będących jednocześnie właścicielami dzierżonego przez niego samochodu. Pozwany nigdy nie korzystał z tego pojazdu poza godzinami pracy.

Dowody : przesłuchanie A. B. w charakterze strony k. 31

W dniu 15 grudnia 2013 roku A. B. podpisał umowę ubezpieczenia przedmiotowego samochodu osobowego i wpłacił na rzecz ubezpieczyciela przekazane mu przez pracodawcę pieniądze akonto składki ubezpieczeniowej. Pozwany w 2014 roku zaprzestał świadczenia pracy na rzecz państwa W.. Zdecydował się on bowiem podjąć własną działalność gospodarczą. A. B. po 2014 roku nie miał żadnej styczności z przedmiotowym samochodem.

Dowody : przesłuchanie A. B. w charakterze strony k. 31, zaświadczenie z Urzędu Miasta N. k. 17

Z uwagi na zawarcie przez pozwanego opisywanej wyżej umowy ubezpieczenia samochodu osobowego ubezpieczyciel (...) Towarzystwo (...) wzywało A. B. do zapłaty składek za kolejne lata ubezpieczenia pojazdu. Pozwany poza jednym przypadkiem wywołanym niedopatrzaniem małżonki nie reagował na wezwania ubezpieczyciela i nie wpłacał składki za ubezpieczenie tego pojazdu mechanicznego.

Dowody : przesłuchanie A. B. w charakterze strony k. 31, polisa nr (...) k. 12

Powód Raport Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty zawarł z (...) Towarzystwem (...) umowę cesji wierzytelności. W skład przejętych wierzytelności weszła również dochodzona w powództwie wierzytelność.

Dowody : umowa cesji wierzytelności k. 5-11, wyciąg z rejestru dłużników powoda k. 4

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był niemal bezsporny. Poza przedmiotem sporu pozostawał fakt zawarcia przez pozwanego umowy ubezpieczenia pojazdu w 2013 roku. Tak samo A. B. nie kwestionował przejścia wierzytelności na stronę powodową.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dołączonych do pozwu dokumentów prywatnych niekwestionowanych w toku niniejszego procesu. A. B. w trakcie przesłuchania przyznał, iż zawarł on przedmiotową umowę ubezpieczenia pojazdu mechanicznego stanowiącego własność jego pracodawców. Sąd Rejonowy biorąc pod uwagę zaświadczenie wydane przez Urząd Miasta N. obdarzone walorem dokumentu urzędowego, którego autentyczności nie kwestionowano w toku procesu nie miał też żadnych wątpliwości, iż A. B. nigdy nie był właścicielem ubezpieczanego samochodu.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd wziął również pod uwagę dowód z przesłuchania A. B. w charakterze strony. Zeznania złożone przez pozwanego były bowiem jasne, logiczne oraz spójne z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w niniejszym procesie. Nadto należy zwrócić uwagę, iż stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był przedmiotem sporu stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo Raport Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. okazało się być bezzasadne i jako takie nie zasługiwało na jego uwzględnienie.

Dla rozstrzygnięcia przedmiotowego procesu kluczowe było ustalenie czy pozwanego A. B. łączyła z (...) Towarzystwem (...) umowa ubezpieczenia samochodu osobowego marki V. (...) stanowiącego własność jego pracodawców.

Podstawowe przepisy dotyczące stosunku prawnego umowy ubezpieczenia zawarte są w art. 805 -834 kodeksu cywilnego. Niemniej jednak przepisy te nie stanowią zamkniętego kręgu regulacji prawnej umowy ubezpieczenia, gdyż w przypadkach niektórych ubezpieczeń szczególnych stosowanie przepisów kodeksu cywilnego jest wyłączone w określonym zakresie poprzez stworzenie aktu prawnego dotyczącego ściśle określonego stosunku prawnego. Przykładem takiej regulacji jest ustawa z dnia 1 stycznia 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W ustawie tej w art. 23 jako ubezpieczenie obowiązkowe zostało zakwalifikowane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Tym samym przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia można stosować w przypadku ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jedynie w przypadku, gdy przepis szczególny tj. wskazana ustawa nie stanowi inaczej.

Należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z treścią 808 § 1 k.c. w polskim systemie prawa cywilnego dopuszczalne jest zawarcie umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek. Tym samym wskazać należy, iż właściciel rzeczy ubezpieczonej nie musi być stroną umowy ubezpieczenia. Za powyższym twierdzeniem przemawia jednoznacznie nie tylko treść art. 808 § 1 k.c. lecz także § 2 tego przepisu stanowiący, iż roszczenie o zapłatę składki przysługuje ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu.

Dlatego też Sąd uznał, iż w okresie od 15 grudnia 2013 roku do 14 grudnia 2013 roku to A. B. jako ubezpieczający na cudzy rachunek był podmiotem zobowiązany do zapłaty składki na rzecz (...) Towarzystwa (...). Niemniej jednak przedmiotem żądania powoda jest składka na rzecz Ubezpieczyciela za okres od 15 grudnia 2015 roku do 14 grudnia 2016 roku. Dlatego też konieczne było ustalenie czy doszło do skutecznego automatycznego przedłużenia umowy ubezpieczenia pojazdu mechanicznego.

Przepisy kodeksu cywilnego nie przewidują automatycznego przedłużenia umowy ubezpieczenia. Regulacja o takim kształcie zawarta jest w art.28 ustawy z dnia 1 stycznia 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z treścią tego przepisu jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy, z zastrzeżeniem obowiązku po stronie zakładu ubezpieczeń potwierdzenia zawarcia tej umowy w ciągu 14 dni od chwili ustania poprzedniej umowy ubezpieczenia. Przepis ten stanowi regulację wyjątkową i zgodnie z zasadą *exceptiones non sunt extendae* nie powinien być wykładany w sposób rozszerzający. Warto wskazać bowiem, iż powyższa ustawa przewiduje specjalny rygor dla zawarcia umowy ubezpieczenia pojazdu mechanicznego przez posiadaczy pojazdu, którzy to są zobligowani do zawarcia umowy OC. Tym samym stwierdzić należy, iż rygor dorozumianego zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy samochodów mechanicznych dotyczy tylko i wyłącznie posiadaczy samochodów mechanicznych. Nie ulega więc wątpliwości, iż zgodnie z art. 23 tej ustawy jedynie na posiadaczach takowych pojazdów cięży obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC i tylko w przypadku takich stron stosunku umowy ubezpieczenia (tj. posiadacza pojazdu – zakład ubezpieczeń) zachodzi możliwość dorozumianego zawarcia umowy ubezpieczenia na kolejny okres wskutek braku oświadczenia ubezpieczającego będącego posiadaczem pojazdu o jej wypowiedzeniu. Dlatego też w ocenie Sądu Rejonowego w Nowym Sączu skutek dorozumianego przedłużenia umowy ubezpieczenia OC samochodu osobowego dotyczy tylko i wyłącznie przypadków, kiedy to ubezpieczający jest jednocześnie posiadaczem pojazdu mechanicznego. Przyjęcie odmiennej - rozszerzającej wykładni tego przepisu doprowadziłoby bowiem do nieakceptowalnego społecznie skutków, kiedy to ubezpieczający byłby zobowiązany do realizacji świadczenia pieniężnego względem zakładu ubezpieczeń w sytuacji zmian posiadacza rzeczy ubezpieczonej. Osoba ubezpieczająca w takim przypadku nie znalazłaby osoby będącej posiadaczem pojazdu, co bez wątpienia należy do istotnych okoliczności zawierania tego rodzaju umów. Konieczne jest także wskazanie, iż zgodnie z ust. 2 art 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zawarcie następnej umowy nie następuje, pomimo braku powiadomienia jeżeli nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy lub w przypadku cofnięcia zakładowi ubezpieczeń zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy uznać, iż umowa ubezpieczenia samochodu osobowego marki V. (...) ustała wraz z dniem 14 grudnia 2014 roku to jest z datą upływu pierwotnej umowy zawartej przez pozwanego A. B.. W ocenie Sądu brak jest podstaw do stwierdzenia, iż umowa ta uległa dorozumianemu przedłużeniu, gdyż A. B. nie był posiadaczem pojazdu. Jego stosunek pracy ustał w 2014 roku i nigdy później nie korzystał z przedmiotowego samochodu. Dlatego też brak powiadomienia zakładu ubezpieczeń przez ubezpieczającego tj. pozwanego A. B. nie spowodował powstania skutku dorozumianego zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia pojazdu mechanicznego. Skutku takiego nie można też wywieść z przepisów kodeksu cywilnego regulujących ustanie umowy ubezpieczenia zawartej na czas określony Kodeks cywilny bowiem w tytule XXVII nie przewiduje możliwości dorozumianego zawarcia kolejnej umowy ubezpieczenia.

Ponadto abstrahując od powyższej argumentacji wykluczającej możliwość wystąpienia skutku z art. 28 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z uwagi na zawarcie umowy pierwotnej przez osobę niebędącą posiadaczem ubezpieczonego pojazdu, Sąd uznał, iż wobec kwestionowania przez pozwanego istnienia w przedmiotowym okresie stosunku prawnego łączącego go z (...) Towarzystwem (...) to na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania, iż zakład ubezpieczeń zrealizował obowiązek potwierdzenia zawarcia nowej umowy dokumentem ubezpieczenia. Natomiast w toku przedmiotowego procesu powód nie wykazał w żaden sposób wysłania pozwanemu przez (...) Towarzystwo (...) takowej informacji. Powyższa okoliczność stanowi więc kolejny argument za przyjęciem stanowiska pozwanego, iż przedmiotowym okresie nie był on stroną umowy ubezpieczenia samochodu swoich byłych pracodawców.

Wreszcie Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanego w przedmiocie permanentnego nieopłacania przez niego składek pomimo wezwań zakładu ubezpieczeń. Okoliczność ta nie była w żaden sposób kwestionowana przez powoda. Fakt ten implikuje niemożność dorozumianego przedłużenia łączącego strony stosunku prawnego z uwagi na brak zapłaty składek za poprzedni okres ubezpieczenia tego pojazdu tj. od dnia 15 grudnia 2014 roku do dnia 14 grudnia 2015 roku.

Co więcej pozwany A. B., pomimo określenia go jako ubezpieczającego, był jedynie posłańcem w zakresie zawarcia umowy ubezpieczenia i zawierał ją pierwotnie na rzecz właściciela, a nie w swoim imieniu.

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację Sąd Rejonowy w Nowym Sączu oddalił powództwo Raport Niestandaryzowane Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. jako bezzasadne.

Orzekając w przedmiocie kosztów przedmiotowego procesu Sąd Rejonowy zastosował zasadę odpowiedzialności za wynik procesu statuowaną w art. 98 § 1 k.p.c.. Należy zauważyć jednak, iż w przedmiotowym postępowaniu wszystkie koszty zostały poniesione przez powoda. Tym samym wobec nieponiesienia przez pozwanego A. B. żadnych kosztów procesu brak było podstaw do zasądzenia odpowiedniej kwoty na jego rzecz od strony powodowej.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)